

מסכת נדה פרק ט

(נט,ב) משנה: האשה שהיא עושה צרכיה, וראתה דם - **רבי מאיר** אומר: אם עומדת טמאה, ואם יושבת טהורה. **ר' יוסי** אומר: בין כך ובין כך טהורה. איש ואשה שעשו צרכיהן לתוך הספל, ונמצא דם על המים - **רבי יוסי** מטהר. **ורבי שמעון** מטמא, שאין דרך האיש להוציא דם, אלא שחזקת דמים מן האשה

גמרא: {מאי שנא עומדת, דאמרינן: מי רגלים הדור למקור ואיית דם - יושבת נמי, נימא: מי רגלים הדור למקור, ואייתי דם?!
אמר **שמואל:** במזנקת! {מזנקת נמי, דלמא בתר דתמו מיא,
אתא דם?!
אמר **ר' אבא:** ביושבת על שפת הספל, ומזנקת בתוך הספל, ונמצא דם בתוך הספל. דאם איתא דבתר דתמו מיא אתא, על שפת הספל איבעי ליה לאשתכוחי!

אמר **שמואל**, ואמרי לה: אמר **רב יהודה** אמר **שמואל:** הלכה כר' יוסי. וכן אורי ליה **רבי אבא לקלא:** הלכה כרבי יוסי

איש ואשה שעשו צרכיהן לתוך הספל, ונמצא דם על המים - **רבי יוסי** מטהר. **ורבי שמעון** מטמא, שאין דרך האיש להוציא דם, אלא שחזקת דמים מן האשה -- איבעיא להו: איש ואשה עומדין, מה לי אמר ר' מאיר? כי אמר רבי מאיר בחד ספקא, אבל בספק ספקא לא מטמא? או דלמא לא שנא? אמר **ריש לקיש:** היא היא! ממאי? כמדלא קתני "ר' מאיר ורבי יוסי מטהרין" {אי הכי, השתא רבי מאיר בספק ספקא מטמא - בחד ספקא מיבעיא?!
להודיעך כחו דרבי יוסי, דאפילו בחד ספקא מטהר!
{ואדמיפלגי בחד ספק, להודיעך כחו דר' יוסי, ליפלגו בספק ספקא, להודיעך כחו דר' מאיר?!
כח דהיתרא עדיף ליה!

<<אור' **יוחנן** אמר: כי קאמר רבי מאיר, בחד ספקא - אבל בספק ספקא, לא אמר! {אם כן, ליתני "ר' מאיר ור' יוסי מטהרין"?!
אין הכי נמי! ואידי דסליק מרבי יוסי, פתח בדברי יוסי! {ורבי יוסי בחד ספקא מטהר, בספק ספקא מיבעיא?!
אמהו דתימא? הני מילי דיעבד - אבל לכתחלה, לא - קא משמע לן!

תניא כוותיה דרבי יוחנן: איש ואשה שעשו צרכיהן לתוך הספל, ונמצא דם על המים - **רבי מאיר ורבי יוסי** מטהרין, ור' שמעון מטמא

איבעיא להו: אשה יושבת, מה לי אמר רבי שמעון? כי אמר רבי שמעון בעומדת, דדחיק לה עלמא, אבל יושבת לא? או דלמא לא

שנא? כתא שמע: דתניא: יושבת, תולה - עומדת, אינה תולה,
דברי ר' מאיר. רבי יוסי אומר: בין כך ובין כך, תולה. ר' שמעון
אומר: בין כך ובין כך, אינה תולה

איבעיא להו: איש ואשה יושבין, מה לי אמר ר' שמעון? כי אמר
רבי שמעון עומדת, דדחיק לה עלמא, ויושבת, דחד ספק - אבל
בספק ספקא, לא אמר? או דלמא, לא שנא? כתא שמע: כיון
דאמר ר' שמעון חזקת דמים מן האשה, לא שנא עומדין, ולא שנא
יושבין!

משנה: השאילה חלוקה לנכרית או לנדה, הרי זו תולה בה. שלש
נשים שלבשו חלוק אחד, או שישבו על ספסל אחד, ונמצא עליו
דם - כולן טמאות. ישבו על ספסל של אבן, או על האיציטבא של
מרחץ - **רבי נחמיה** מטהר, שהיה **רבי נחמיה** אומר: כל דבר שאינו
מקבל טומאה, אינו מקבל כתמים

גמרא: אמר **רב:** בנכרית (**ס,א**) הרואה איממאי? אדומיא דנדה -
מה נדה, דקחזיא - אף נכרית, דקא חזיא!

{אמר **רב ששת:** כי ניים ושכיב רב אמרה להא שמעתא! דתניא:
תולה בנכרית. **רבי מאיר** אומר: בנכרית הראויה לראות - ואפילו
ר' מאיר לא קאמר אלא בראויה לראות, אבל רואה, לא
איצטריך! אמר **רבא:** ותסברא - ר' מאיר לחומר! רבי מאיר
לקולא! דתניא: אינה תולה בנכרית. **רבי מאיר** אומר: תולה -
ואלא קשיא הך! - תריץ הכי: והיא שרואה. ר' **מאיר** אומר:
בראויה לראות, ואף על פי שאינה רואה!

תנו רבנן: תולה בשומרת יום כנגד יום בשני שלה, ובסופרת שבעה
שלא טבלה - לפיכך היא מתוקנת וחברתה מקולקלת, דברי **רבן**
שמעון בן גמליאל. **רבי** אומר: אינה תולה - לפיכך שתיהן
מקולקלות. ושויין שתולה בשומרת יום כנגד יום בראשון שלה,
וביושבת על דם טוהר, ובבתולה שדמיה טהורין

אי"לפיכך" דרבן שמעון בן גמליאל למה לי? אמשום דרבי!
אי"לפיכך" דרבי למה לי? כמהו דתימא? ההיא דאשתכח כתם גבה
תתקלקל - אידך לא תתקלקל - קמשמע לן!

אמר **רב חסדא:** טמא וטהור שהלכו בשני שבילין, אחד טהור
ואחד טמא - באנו למחלוקת רבי ורבן שמעון בן גמליאל {מתקיף

לה **רב אדא**: עד כאן לא קאמר רבי התם, אלא דתרווייהו כי הדדי נינהו - הכא, מאי נפקא לן מינה? אורב חסדא: סוף סוף, איהי טבילה בעיא!

איתמר: אמר ר' **יוסי בר' חנינא**: טמא וטהור, ואפילו טהור ותלוי, שהלכו בשני שבילין, אחד טמא ואחד טהור - תולה טמא בתלוי, וטהור בטהור, לדברי הכל

בעא מיניה ר' **יוחנן מרבי יהודה בר ליואי**: מהו לתלות כתם בכתם? אליבא דרבי, לא תבעי לך - השתא, ומה התם, דקא חזיא מגופה, אמרת אינה תולה - הכא, דמעלמא קא אתי, לא כל שכן! - כי תבעי לך אליבא דרבן שמעון בן גמליאל - התם הוא, דקא חזיא מגופה, תליא - הכא, דמעלמא קאתי, לא תליא? או דלמא, לא שנא? אמר ליה: אין תולין! מה טעם? לפי שאין תולין!

{איתיביה: אין תולין כתם בכתם. השאילה חלוקה לנכרית או ליושבת על הכתם, הרי זו תולה בה! #}הא גופה קשיא: רישא אמרת: אין תולין - סיפא אמרת: תולין! אהא לא קשיא - הא רבי, והא רבן שמעון בן גמליאל! <<איכא דאמרי: הא והא רבי - הא בראשון שלה, הא בשני שלה <<**רב אשי** אמר: הא והא רבן שמעון בן גמליאל, ולא קשיא - (**סב**) כאן למפרע, כאן להבא! #

~מכל מקום קשיא! אמר **רבינא**: לא קשיא - הכי קאמר: השאילה חלוקה לנכרית בעלת כתם, הרי זו תולה בה! {והא "או ליושבת על הכתם" קתני!} אהכי קאמר: או ליושבת על דם טוהר, בעלת כתם תולה בה!

שלוש שלבשו חלוק אחד, או שישבו על ספסל אחד, ונמצא עליו דם - כולן טמאות. ישבו על ספסל של אבן, או על האיציטבא של מרחץ - **רבי נחמיה** מטהר, שהיה **רבי נחמיה** אומר: כל דבר שאינו מקבל טומאה, אינו מקבל כתמים -- אמר **רב מתנה**: מאי טעמא דר' נחמיה? דכתיב: (ישעיהו ג) "ונקתה לארץ תשב" - כיון שישבה לארץ, נקתה

אמר **רב הונא** אמר **רבי חנינא**: מטהר היה רבי נחמיה אפילו באחורי כלי חרס {פשיטא! כמהו דתימא? ליגזור גבו אטו תוכו - קמשמע לן!

אמר **אביי**: מטהר היה ר' נחמיה במטלניות שאין בהן שלש על שלש, דלא חזיין, לא לעניינים ולא לעשירים

דרש **רב חייא בר רב מתנה** משמיה **דרב**: הלכה כר' נחמיה. אמר

ליה **רב נחמן**: וְאָבָא תַנִּי: "מעשה בא לפני חכמים וטמאום", ואת אמרת: "הלכה כרבי נחמיה"?! #מאי היא? <דתניא: שתי נשים שהיו טוחנות ברחיים של יד, ונמצא דם תחת הפנימית - שתיהן טמאות; תחת החיצונה - החיצונה טמאה והפנימית טהורה; בינתים - שתיהן טמאות. היה מעשה, ונמצא דם על שפתה של אמבטי, ועל עלה של זית, בשעה שמסיקות את התנור, ובא מעשה לפני חכמים, וטמאום #

<תנאי היא, דתניא: ר' יעקב מטמא ורבי נחמיה מטהר. והורו חכמים כרבי נחמיה!

משנה: שלש נשים שהיו ישנות במטה אחת, ונמצא דם תחת אחת מהן - כולן טמאות. בדקה אחת מהן, ונמצאת טמאה - היא טמאה ושתיהן טהורות, ותולות זו בזו. ואם לא היו ראוין לראות, רואין אותן כאילו הן ראויות

גמרא: אמר **רב יהודה** אמר **רב**: והוא שבדקה עצמה בשיעור וסת. סבר לה **כבר פדא**, דאמר: כל שבעלה בחטאת, טהרותיה טמאות; בעלה באשם תלוי, טהרותיה תלויות; בעלה פטור, טהרותיה טהורות. ו**רבי אושעיא** אמר: אפילו בעלה בחטאת, טהרותיה תלויות

{בשלמא התם, אימר: שמש עכביה לדם - אבל¹ הכא, אם איתא דהוי דם, מאן עכביה?! <אמר ר' ירמיה: משל דר' אושעיא, למה הדבר דומה? לילד וזקן שהיו מהלכין בדרך. כל זמן שהיו בדרך, ילד שוהא לבא - נכנסו לעיר, ילד ממחר לבא. ואמר **אביי**: משל דר' אושעיא, למה הדבר דומה? לאדם שנותן אצבע בעין. כל זמן שאצבע בעין, דמעה שוהא לבא - נטל האצבע, דמעה ממהרת לבא

ותולות זו בזו -- תנו רבנן: כיצד תולות זו בזו? עוברה ושאינה עוברה, תולה עוברה בשאינה עוברה; מניקה ושאינה מניקה, תולה מניקה בשאינה מניקה; זקנה ושאינה זקנה, תולה זקנה בשאינה זקנה; בתולה ושאינה בתולה, תולה בתולה בשאינה בתולה. היו שתיהן עוברות, שתיהן מניקות, שתיהן זקנות, שתיהן בתולות - זו היא ששנינו: לא היו ראויות לראות, רואין **(סא,א)** כאילו הן ראויות

משנה: שלש נשים שהיו ישנות במטה אחת, ונמצא דם תחת האמצעית - כולן טמאות; תחת הפנימית - שתיים הפנימיות טמאות, והחיצונה טהורה; תחת החיצונה - שתיים החיצונות טמאות, והפנימית טהורה. אימתי? בזמן שעברו דרך מרגלות המטה! אבל אם עברו דרך עליה, כולן טמאות! בדקה אחת מהן ונמצאת טהורה - היא טהורה ושתיים טמאות; בדקו שתיים ומצאו טהורות - הן טהורות ושלישית טמאה; שלשתן ומצאו טהורות - כולן טמאות. למה הדבר דומה? לגל טמא שנתערב בין שני גלים טהורים, ובדקו אחת מהן, ומצאו טהור - הוא טהור ושנים טמאים; שנים ומצאו טהורין - הם טהורין ושלישי טמא; שלשתן ומצאו טהורין - כולן טמאים, דברי ר' מאיר, שר' מאיר אומר: כל דבר שהוא בחזקת טומאה, לעולם הוא בטומאתו עד שיודע לך טומאה היכן היא. **וחכמים** אומרים: בודק עד שמגיע לסלע או לבתולה

גמרא: מאי שנא רישא דלא מפליג, ומאי שנא סיפא דקמפליג?
<אמר **רבי אמי:** במשולבות

בדקה אחת מהן ונמצאת טהורה - היא טהורה ושתיים טמאות; בדקו שתיים ומצאו טהורות - הן טהורות ושלישית טמאה; שלשתן ומצאו טהורות - כולן טמאות. למה הדבר דומה? לגל טמא שנתערב בין שני גלים טהורים, ובדקו אחת מהן, ומצאו טהור. הוא טהור ושנים טמאים; שנים ומצאו טהורין, הם טהורין ושלישי טמא; שלשתן ומצאו טהורין, כולן טמאים, דברי ר' מאיר, שר' מאיר אומר: כל דבר שהוא בחזקת טומאה, לעולם הוא בטומאתו עד שיודע לך טומאה היכן היא -- לממה ליה למתני "למה זה דומה?" אהכי קאמר להו ר' מאיר לרבנן: {מאי שנא בדם, דלא פליגיתו, ומאי שנא בגל דפליגיתו?! ארבנן: בשלמא התם, אימא עורב נטלה - אלא הכא, האי דם, מהיכא אתא?!

תניא: אמר ר' מאיר: מעשה בשקמה של כפר סבא, שהיו מחזיקין בה טומאה, ובדקו ולא מצאו. לימים, נשבה בו הרוח ועקרתו, ונמצא גולגולת של מת תחובה לו בעיקרו. אמרו לו: משם ראייה?! אימר: לא בדקו כל צרכו!

תניא: אמר ר' יוסי: מעשה במערה של שיחין, שהיו מחזיקין בה טומאה, ובדקו עד שהגיעו לקרקע שהיתה חלקה כצפורן, ולא מצאו. לימים, נכנסו בה פועלים מפני הגשמים, ונתזו

בקרדומותיהן, ומצאו מכתשת מלאה עצמות. אמרו לו: משם ראייה?! אימר: לא בדקו כל צרכו!

תניא: **אבא שאול** אומר: מעשה בסלע בית חורון, שהיו מחזיקין בה טומאה, ולא יכלו חכמים לבדוק מפני שהיתה מרובה. והיה שם זקן אחד, ורבי יהושע בן חנניא שמו. אמר להן: הביאו לי סדינים. הביאו לו סדינים, ושראן במים ופרסן עליהם. מקום טהרה יבש, מקום טומאה לת. ובדקו, ומצאו בור גדול מלא עצמות

תנא: הוא הבור שמילא ישמעאל בן נתניה חללים, דכתיב: (ירמיהו מא) "והבור אשר השליך שם ישמעאל את כל פגרי אנשים אשר הכה ביד גדליה" - ווכי גדליה הרגן?! והלא ישמעאל הרגן?! - אלא מתוך שהיה לו לחוש לעצת יוחנן בן קרח, ולא חש, מעלה עליו הכתוב כאילו הרגן!

אמר **רבא**: האי לישנא בישא, אף על פי דלקבולי לא מבעי, מיחש ליה מבעי!

הנהו בני גלילא, דנפק עליהו קלא דקטול נפשא. אתו לקמיה **דרבי טרפון**. אמרו ליה: "לטמרינן מר!" אמר להו: "היכי נעביד? אי לא אטמרינכו, חזו יתייכו; אטמרינכו - הא אמור רבנן: האי לישנא בישא, אף על גב דלקבולי לא מבעי, מיחש ליה מבעי! - זילו אתון, טמרו נפשייכו!"

(במדבר כא) "ויאמר ה' אל משה אל תירא" - {מכדי סיחון ועוג אחי הו, דאמר מר: סיחון ועוג, בני אחיה בר שמחזאי הו - מאי שנא מעוג, דקמסתפי, ומאי שנא מסיחון, דלא קמסתפי?!} אמר **ר' יוחנן**, אמר **ר' שמעון בן יוחי**: מתשובתו של אותו צדיק, אתה יודע מה היה בלבו! אמר: שמא תעמוד לו זכות של אברהם אבינו, שנאמר: (בראשית יד) "ויבא הפליט, ויגד לאברם העברי", ואמר **רבי יוחנן**: זה עוג, שפלט מדור המבול

תנו רבנן: בגד שאבד בו כתם, מעביר עליו שבעה סממנין ומבטלו. **רבי שמעון בן אלעזר** אומר: (סאב) בודקו שכונות שכונות. אבדה בו שכבת זרע חדש, בודקו במחט; שחוק, בודקו בחמה

תנא: אין שכונה פחותה משלש אצבעות

תנו רבנן: בגד שאבד בו כלאים, הרי זה לא ימכרנו לגוי, ולא יעשנו מרדעת לחמור - אבל עושה ממנו תכריכין למת

אמר **רב יוסף**: זאת אומרת: מצות בטלות לעתיד לבא! {אמר ליה

אביי, ואי תימא **רב דימי**: והא אמר **ר' מני** אמר **ר' ינאי**: לא שנו אלא לספדו, אבל לקוברו, אסור?! <אמר ליה: לאו איתמר עלה: אמר **ר' יוחנן**: אפילו לקוברו! - ור' יוחנן לטעמיה, דאמר **ר' יוחנן**: מאי דכתיב: (תהלים פח) "במתים חפשי"? - כיון שמת אדם, נעשה חפשי מן המצות!

אמר **רפרס בר פפא** אמר **רב חסדא**: בגד שאבד בו כלאים, צובעו ומותר. אמר ליה **רבא לרפרס בר פפא**: זמנא ליה לסבא הא? <אמר ליה: מתניתין היא! דתנן: בודק עד שמגיע לסלע, ואי ליכא, אימר: עורב נטלה - הכי נמי, עמרא וכיתנא בהדדי, לא סליק להו צבעא - וכיון דלא ידיע, אימר: מנתר נתר!

אמר **רב אחא בריה דרב ייבא** משמיה **דמר זוטרא**: האי מאן דרמי חוטא דכיתנא בגלימיה דעמרא, ונתקיה, ולא ידע אי נתיק אי לא נתיק, שפיר דמי - זמאי טעמא? <מדאורייתא "שעטנז" כתיב - עד שיהיה שוע, טווי, ונוז - ורבנן הוא דגזרו ביה - וכיון דלא ידע אי נתקיה, שרי! {מתקיף לה **רב אשי**: אימר: או שוע או טווי או נוז? #והלכתא כמר זוטרא, מדאפקינהו רחמנא בחדא לישנא #

תנו רבנן: בגד צבוע מטמא משום כתם. **רבי נתן בר יוסף** אומר: אינו מטמא משום כתם, שלא תקנו בגדי צבעונין לאשה אלא להקל על כתמיהן; "תקנו"?! מאי תקנינהו?! ~אלא שלא הותרו בגדי צבעונין לאשה אלא להקל על כתמיהן; "הותרו"?! מכלל דאסירי! <איני! דתנן: בפולמוס של אספסינוס גזרו על עטרות חתנים ועל האירוס. בקשו לגזור על בגדי צבעונין. אמרי: הא עדיפא, כדי להקל על כתמיהן!

משנה: שבעה סמנין מעבירין על הכתם: רוק תפל, ומי גריסין, ומי רגלים, ונתר, ובורית, (**סבא**) קמוניא, ואשלג. הטבילו ועשה על גביו טהרות, העביר עליו שבעה סמנין ולא עבר, הרי זה צבע - הטהרות טהורות, ואינו צריך להטביל. עבר או שדיהה, הרי זה כתם, והטהרות טמאות, וצריך להטביל

זאיזהו רוק תפל? - כל שלא טעם כלום; זמי גריסין? - לעיסת גריסין של פול חלוקת נפש; זמי רגלים? - שהחמיצו

וצריך לכסכס שלש פעמים לכל אחד ואחד. העבירן שלא כסדרן, או שהעביר שבעה סמנין כאחת, לא עשה ולא כלום

גמרא: תנא: נתר אלכסנדרית, ולא נתר אנטפטרית

בורית -- אמר **רב יהודה**: זה אהלא {והתניא: הבורית והאהל!} |
<אלא מאי בורית? כבריתא! {ורמינהי: הוסיפו עליהן הלביצין,
והלעונין, הבורית, והאהל - ואי בורית כבריתא, מי אית ליה
שביעית?! והתנן: זה הכלל: כל שיש לו עיקר, יש לו שביעית, וכל
שאינן לו עיקר, אין לו שביעית!} | <אלא מאי בורית? אהלא!
{והתניא: הבורית והאהל!} <תרי גווני אהלא!

קמוניא -- אמר **רב יהודה**: שלוף דוץ

ואשלג -- אמר **שמואל**: שאלתינהו לנחותי ימא, ואמרו: אשלגא
שמיה, ומשתכח ביני נקבי מרגניתא, ומפקי לה ברמצא דפרזלא

הטבילו ועשה על גביו טהרות, העביר עליו שבעה סמנין ולא עבר,
הרי זה צבע - הטהרות טהורות, ואינו צריך להטביל. עבר או
שדיהה, הרי זה כתם - והטהרות טמאות, וצריך להטביל -- תנו
רבנן: העביר עליו שבעה סמנין ולא עבר, צפון ועבר, טהרותיו
טמאות # {צפון צבע נמי מעבר?!} ~ אלא העביר עליו ששה סמנין
ולא עבר. העביר עליו צפון ועבר, טהרותיו טמאות, שאם העביר
שביעי מתחילה, שמא עבר! #

תניא אידך: העביר עליו שבעה סמנין ולא עבר. שנאן ועבר -
טהרותיו טהורות

אמר ר' **זירא**: לא שנו אלא הטהרות שנעשו בין תכבוסת ראשונה
לשניה - אבל טהרות שנעשו אחר תכבוסת שניה, טהרותיו
טמאות, שהרי הקפיד עליו ועבר

(**סבב**) {אמר ליה **רבי אבא לרב אשי**: מידי בקפידא תליא
מילתא?! <אמר ליה: אין! דתניא: **רבי חייא** אומר: דם הנדה ודאי,
מעביר עליו שבעה סמנין ומבטלו - ואמאי?! הא דם נדה הוא! -
אלמא בקפידא תליא מילתא - הכא נמי, בקפידא תליא מילתא!

תנן התם: חרסין שנשתמש בהן זב, שבלעו משקין, ונפלו לאויר
התנור, והוסק התנור - התנור טמא, שסוף משקה לצאת
אמר **ריש לקיש**: לא שנו אלא משקין קלים - אבל משקין חמורין,
טמא אף על פי שלא הוסק התנור. **רבי יוחנן** אמר: אחד משקין
קלין ואחד משקין חמורין - אם הוסק התנור, אין - אי לא, לא

{איתיביה רבי יוחנן לריש לקיש: הטבילו ועשה על גביו טהרות, והעביר עליו שבעה סמנין, ולא עבר - הרי זה צבע, וטהרותיו טהורות, ואין צריך להטבילו!?! <אמר ליה: הנח לכתמים, דרבנן!> {והתני **רבי חייא**: דם הנדה ודאי, מעביר עליו שבעה סמנין ומבטלו! <אמר ליה: רבי לא שנה - רבי חייא, מנא ליה?>

{איתיביה רבי יוחנן לריש לקיש: רביעית דם שנבלע בבית, הבית טמא. ואמרי לה: הבית טהור. ולא פליגי - הא בכלים דמעיקרא, הא בכלים דבסוף. נבלעה בכסות - אם מתכבסת ויוצא ממנה רביעית דם, טמאה - ואם לאו, טהורה. <אמר **רב כהנא**: מקולי רביעיות שנו כאן! - שאני דם תבוסה, דרבנן!>

{איתיביה ריש לקיש לרבי יוחנן: כל הבלוע שאינו יכול לצאת, טהור - הא יכול לצאת, טמא, ואף על גב דלא נפיק!

<אמר **ר' פפא**: כל היכא דאין יכול לצאת ולא הקפיד עליו, דברי הכל טהור; יכול לצאת והקפיד עליו, דברי הכל טמא; כי פליגי דיכול לצאת ולא הקפיד עליו - מר סבר: כיון דיכול לצאת, אף על גב דלא הקפיד עליו; ומר סבר: אף על גב דיכול לצאת, (**סג,א**) אם הקפיד עליו, אין - אי לא, לא!

איזהו רוק תפל? - כל שלא טעם כלום -- <תנא: כל שלא טעם כלום מבערב. סבר **רב פפא** קמיה **דרבא** למימר כמאן דאמר לא טעם מידי באורתא. אמר ליה **רבא**: וימי קתני "בערב"?! "מבערב" קתני! - לאפוקי היכא דקדים ואכיל!

אמר **רבה בר בר חנה** אמר **רבי יוחנן**: איזהו רוק תפל? כל שעבר עליו חצות לילה ובשינה! {למימרא דבשינה תליא מילתא?! והתנן: ישן כל היום, אין זה רוק תפל - ניעור כל הלילה, הרי זה רוק תפל! <התם במתנמנס!> #היכי דמי מתנמנס? <אמר **רב אשי**: ניס ולא ניס, תיר ולא תיר - דקרו ליה ועני. ולא ידע לאהדורי סברא, וכי מדכרו ליה, מדכר!#>

תנא: השכים ושנה פרקו, אין זה רוק תפל וועד כמה? <אמר **רב יהודה בר שילא** אמר **רב אשי** אמר **רבי אלעזר**: כל שיצא רוב דבורו של שלש שעות!

מי גריסין? - לעיסת גריסין של פול חלוקת נפש -- ^ לימא מסייע ליה לריש לקיש, דאמר **ריש לקיש**: רוק תפל צריך שיהא עם כל אחד ואחד <דלמא הבלא דפומא מעלי!

מתניתין דלא כרבי יהודה, דתניא: ר' יהודה אומר: מי גריסין רותח, ועובר שיתן לתוכו מלח #מאי משמע דהאי "עובר" לישנא דאקדומי הוא? אמר ר' נחמן בר יצחק: דאמר קרא: (שמואל ב יח) "וירץ אחימעץ דרך הככר ויעבור את הכושי" <<אביי אמר: מהכא: (בראשית לג) "והוא עבר לפניו" <<ואיבעית, אימא מהכא: (מיכה ב) "ויעבור מלכם לפניו וה' בראשם" #

מי רגלים? - שהחמיצו! -- תנא: כמה חימוצן? שלשה ימים! אמר ר' יוחנן: כל שיעורי חכמים בכתמים, צריך שיעור לשיעורן - דילד או דזקן? דאיש או דאשה? דמכוסים או מגולים? דבימות החמה או בימות הגשמים?

וצריך לכסכס שלש פעמים לכל אחד ואחד -- בעי רבי ירמיה: דאמטויי ואתויי חד? או דלמא אמטויי ואתויי תרתויי מאי? - תיקו!

העבירן שלא כסדרן, או שהעביר שבעה סמנין כאחת, לא עשה ולא כלום -- תנו רבנן: הקדים שניים לראשונים - תני חדא: שניים עלו לו, ראשונים לא עלו לו; ותניא אידך: ראשונים עלו לו, שניים לא עלו לו. אמר אביי: אידי ואידי, שניים עלו לו ולא ראשונים. ומאי "ראשונים"? ראשונים לכסדרן, ושניים להעברתן!

משנה: כל אשה שיש לה וסת, דיה שעתה. ואלו הן הוסתות: מפהקת, ומעטשת, וחוששת בפי כריסה, ובשפולי מעיה, ושופעת, וכמין צמרמורות אוחזין אותה, וכן כיוצא בהן. וכל שקבעה לה שלשה פעמים, הרי זה וסת

גמרא: {תנינא חדא זימנא: כל אשה שיש לה וסת, דיה שעתה?! אהתם, בוסתות דיומי - הכא, בוסתות דגופא! כדקתני: אלו הן וסתות: היתה מפהקת, מעטשת, וחוששת בפי כריסה, ובשפולי מעיה, ושופעת #שופעת! הא שפעה ואזלא?! אמר עולא בריה דרב עלאי: (סג,ב) בשופעת דם טמא מתוך דם טהור! #

וכמין צמרמורות אוחזין אותה, וכן כיוצא בהן -- "וכן כיוצא בהן" לאתויי מאי? אמר רבה בר עולא: לאתויי אשה שראשה כבד

עליה, ואבריה כבדים עליה, ורותתת, וגוסה

אמר **רב הונא בר חייא** אמר **שמואל**: הרי אמרו: לימים, שנים; לוסתות, אחת; למה שלא מנו חכמים, שלשה - ג' "למה שלא מנו חכמים" לאתויי מאי? אמר **רב יוסף**: לאתויי ראשה כבד עליה, ואבריה כבדין עליה, ורותתת, וגוסה! אמר ליה **אביי**: מאי קא משמע לך?! מתניתין היא! דהא פרשה רבה בר עולא! |אאלא אמר **אביי**: לאתויי אכלה שום וראתה, ואכלה בצלים וראתה, כססה פלפלים וראתה!

אמר **רב יוסף**: לא שמיע לי הא שמעתא. אמר ליה **אביי**: את אמריתיה ניהלן, ואהא אמריתיה ניהלן: היתה למודה להיות רואה יום חמשה עשר, ושינתה ליום עשרים, זה וזה אסורין; שלש פעמים ליום עשרים, הותר יום חמשה עשר, וקבעה לה יום עשרים. שאין אשה קובעת לה וסת עד שתקבענה שלש פעמים ~ ואמרת לן עלה: אמר **רב יהודה** אמר **שמואל**: זו דברי ר' **גמליאל בר רבי**, שאמר משום **רבן שמעון בן גמליאל** - אבל **חכמים** אומרים: ראתה, אינה צריכה לא לשנות ולא לשלש. ואמרינן לך: *לשנות אמרת לן - לשלש מיבעיא?! *ואמרת לן: לשנות בוסתות; לשלש בימים!

{ונימא: "זו דברי רבן שמעון בן גמליאל"?! |הא קמשמע לן שמואל דר' **גמליאל ברבי** כרבן שמעון בן גמליאל סבירא ליה!

משנה: היתה למודה להיות רואה בתחלת הוסתות, כל הטהרות שעשתה בתוך הוסתות טמאות; בסוף הוסתות, כל הטהרות שעשתה בתוך הוסתות טהורות. **רבי יוסי** אומר: אף ימים ושעות וסתות. היתה למודה להיות רואה עם הנץ החמה, אינה אסורה אלא עם הנץ החמה. **רבי יהודה** אומר: כל היום שלה

גמרא: תנא: ג' כיצד אמר ר' יוסי "ימים ושעות וסתות"? - היתה למודה להיות רואה מיום עשרים ליום עשרים, ומשש שעות לשש שעות. הגיע יום עשרים ולא ראתה, אסורה לשמש כל שש שעות ראשונות, דברי **רבי יהודה**. ו**רבי יוסי** מתיר עד שש שעות. וחוששת בשש שעות. עברו שש שעות ולא ראתה, אסורה לשמש כל היום כולו, דברי ר' **יהודה**. ו**רבי יוסי** מתיר מן המנחה ולמעלה

היתה למודה להיות רואה עם הנץ החמה, אינה אסורה אלא עם הנץ החמה. **רבי יהודה** אומר: כל היום שלה -- {והתניא: **רבי**

יהודה אומר: כל הלילה שלה?! כלא קשיא! - הא דרגילה לראות בתחלת יממא, והא דרגילה לראות בסוף ליליא
תני חדא: **רבי יהודה** אוסרה לפני וסתה, ומתירה לאחר וסתה;
ותניא אידך: אוסרה לאחר וסתה ומתירה לפני וסתה - ולא קשיא
- הא דרגילה למחזי בסוף ליליא, הא דרגילה למחזי בתחלת יממא!

אמר **רבא**: הלכה כרבי יהודה {ומי אמר רבא הכי?! והתניא:
(ויקרא טו) "והזרתם את בני ישראל מטומאתם" - מכאן אמר ר'
ירמיה: אזהרה לבני ישראל שיפרשו מנשותיהן סמוך לוסתן -
גוכמה? אמר **רבא**: עונה! ~מאי? לאו עונה אחריתי?! כלא! אותה
עונה! {ותרתי למה לי?! <צריכא! דאי אשמועינן הא, הוה אמינא:
הני מילי לטהרות, אבל לבעלה לא - קמשמע לן; ואי מההיא, הוה
אמינא: סמוך לוסתה, עונה אחריתי - קמשמע לן: אותה עונה!

משנה: היתה למודה להיות רואה יום חמשה עשר, ושינתה להיות
רואה ליום עשרים, זה וזה אסורין; שינתה פעמים ליום עשרים, זה
וזה אסורין; שינתה שלש פעמים ליום עשרים, הותר חמשה עשר
וקבעה לה יום עשרים. שאין אשה קובעת לה וסת עד שתקבענה
שלש פעמים, ואינה מטהרת מן הוסת עד שתעקר ממנה שלש
פעמים

(סד,א) גמרא: איתמר: ראתה יום חמשה עשר לחדש זה, ויום
ששה עשר לחדש זה, ויום שבעה עשר לחדש זה - **רב** אמר: קבעה
לה וסת לדילוג, ו**שמואל** אמר: עד שתשלש בדילוג

^נימא: רב ושמואל בפלוגתא דרבי ורבן שמעון בן גמליאל
קמיפלגי! דתניא: ניסת לראשון ומת, לשני ומת - לשלישי, לא
תנשא! דברי **רבי**. **רבן שמעון בן גמליאל** אומר: לשלישי תנשא -
לרביעי לא תנשא! כלא! דכולי עלמא כרבן שמעון בן גמליאל,
והכא בהא קמיפלגי: רב סבר: חמשה עשר ממנינא, ושמואל סבר:
כיון דלאו בדילוג חזיתיה, לאו ממנינא הוא!

{איתיביה: היתה למודה להיות רואה יום חמשה עשר, ושינתה
ליום ששה עשר, זה וזה אסורין; שינתה ליום שבעה עשר, הותר
ששה עשר ונאסר חמשה עשר ושבעה עשר; שינתה ליום שמונה
עשר, הותרו כולן, ואין אסור אלא משמונה עשר ואילך - קשיא
לרב! <אמר לך רב: למודה שאני!

גודקארי לה, מאי קארי לה? אלמודה אצטריכא ליה! - מהו

מחברת נדה - ט

דתימא? כיון דלמודה ועקרתיה, בתרי זימני עקרה ליה - קמשמע לן!

{מיתבי: ראתה יום עשרים ואחד בחדש זה, יום עשרים ושנים בחדש זה, יום עשרים ושלושה בחדש זה - קבעה לה וסת; סירגה ליום עשרים וארבעה - לא קבעה לה וסת - תיובתא דשמואל! אמר לך שמואל: הכא במאי עסקינן? כגון דרגילה למחזי ביום עשרים, ושינתה ליום עשרים ואחד! - דיקא נמי, דשבקינן ליום עשרים, ונקט ליום עשרים ואחד - שמע מינה!

שאינ האשה קובעת לה וסת עד שתקבענה שלש פעמים -- אמר ר' פפא: לא אמרן אלא למקבעה - אבל למיחש לה, בחדא זימנא חיישא!

{מאי קמשמע לן?! תנינא! היתה למודה להיות רואה יום חמשה עשר, ושינתה ליום עשרים, זה וזה אסורין?! אי מהתם, הוה אמינא: הני מילי היכא דקיימא בתוך ימי נדתה - אבל היכא דלא קיימא בתוך ימי נדתה, אימא לא - קמשמע לן!

ואינה מטהרת מן הוסת עד שתעקר ממנה שלש פעמים -- אמר ר' פפא: לא אמרן אלא דקבעתיה תלתא זימני, דצריכי תלתא זימני למעקריה - אבל תרי זימני, בחדא זימנא מיעקר!

{מאי קמשמע לן?! תנינא! אין האשה קובעת לה וסת עד שתקבענה שלש פעמים?! כמהו דתימא? חדא לחד, תרי לתרת, ותלתא לתלתא - קא משמע לן!

תניא כותיה דרב פפא: היתה למודה להיות רואה יום עשרים, ושינתה ליום שלשים - זה וזה אסורין. הגיע יום עשרים ולא ראתה - מותרת לשמש עד יום שלשים, וחוששת ליום שלשים. הגיע יום שלשים וראתה, הגיע יום עשרים ולא ראתה, והגיע יום שלשים ולא ראתה, והגיע יום עשרים וראתה - הותר יום שלשים (סד, ב) ונאסר יום עשרים, מפני שאורח בזמנו בא

משנה: נשים בבתוליהם כגפנים - יש גפן שיינה אדום, ויש גפן שיינה שחור; ויש גפן שיינה מרובה, ויש גפן שיינה מועט. ר' יהודה אומר: כל גפן יש בה יין, ושאין בה יין, הרי זה דורקטי **גמרא:** תנא: "דור קטוע"

מחברת נדה - ט

תני רבי חייא: כשם שהשאור יפה לעיסה, כך דמים יפין לאשה.
תנא משום ר' מאיר: כל אשה שדמיה מרובין, בניה מרובין